WSPOMNIENIE O MGR BENEDYKCIE KARCZEWSKIM

Dnia 3 października 1966 zmarł mgr Benedykt Karczewski, długoletni pracownik Instytutu Ochrony Roślin, Kierownik Laboratorium Techniki Ochrony Roślin.

Benedykt Karczewski urodził się 21 lipca 1926 r. we Lwowie w „Białym Dworku" Benedykta Dybowskiego, którego był wnukiem. Szkołę powszechną kończy w 1939 r. Naukę w VIII Gimnazjum Przyrodniczym we Lwowie przerwał wybuch wojny. Dalszą naukę pobierał w Warszawie, uczęszczając na tajne kursy z zakresu gimnazjum. Jako młody chłopiec walczy w szeregach AK w batalionie „Czata 49". Pod pseudonimem „Janek" bierze udział w Powstaniu Warszawskim i walczy na Czerniakowie i Starówce. Po upadku Powstania wywieziony zostaje do Niemiec.

Pod koniec wojny przedziera się z grupą wywiezionych Polaków do Polski. Po powrocie pracuje i uczy się zdając maturę w 1947 r. w Grodzisku Mazowieckim. W tymże roku wstępuje na Wydział Rolniczy Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu. W czasie studiów bierze czynny udział w pracach Koła Naukowego Rolników kierując Sekcją Kulturalno-Oświatową.

Już na II roku studiów wybiera specjalizację ochrony roślin u prof. dr. J. Ruszkowskiego. W maju 1951 r. zostaje asystentem w Katedrze Zoologii i Entomologii. W grudniu tego roku zdaje egzamin dyplomowy. Po utworzeniu Zakładu Techniki Ochrony Roślin przy Katedrze Entomologii pełni funkcję starszego asystenta do 1955 r. pod kierunkiem prof. dr A. Goosa.

Dużo czasu poświęca studentom — specjalizantom ochrony roślin w ich pracach w Kole Naukowym Ochrony Roślin, organizując wiele referatów, wystaw, wycieczek itp. Poza tym w czasie 7-miesięcznych praktyk specjalizacyjnych dojeżdża każdego miesiąca na najdalsze krańce Polski kontrolując przebieg praktyk i warunki bytowe studentów.

Zajmuje się pracą popularyzacyjną, pisze wiele artykułów z zakresu ochrony roślin do miejscowych gazet. Przez dłuższy czas prowadzi cykl pogadanek radiowych dla działkowców, popularyzując nowoczesną ochronę roślin. Bierze też udział w corocznych szkoleniach służby ochrony roślin. Jako członek Towarzystwa Wiedzy Powszechnej wygłasza szereg referatów dla rolników.

W 1955 r. rozpoczyna aspiranturę w Katedrze Entomologii WSR w Poznaniu pod kierunkiem prof. dr. W. Węgorka. Jako temat pracy obiera perspektywy zastosowania samolotów w ochronie roślin. Po ukończeniu studiów aspiranckich podejmuje pracę w Instytucie Ochrony Roślin, gdzie otrzymuje stanowisko Kierownika Laboratorium Techniki Ochrony Roślin. Podejmuje pracę nad szeregiem bardzo aktualnych i trudnych tematów z zakresu nowych form stosowania pestycydów, organizacji szerokich akcji terenowych, porównania wydajności różnych typów aparatów do opryskiwania, zasad opłacalności użycia samolotów w ochronie roślin. Nawiązuje bliskie kontakty z fabrykami produkującymi sprzęt ochrony roślin i jest ekspertem w zakresie przydatności nowszych typów opryskiwaczy i opylaczy do ochrony pól i sadów.

W krótkim czasie staje się jednym z czołowych naszych specjalistów w zakresie zastosowania aerozoli w pomieszczeniach zamkniętych i na wolnej przestrzeni.

Jego prace terenowe mają wielkie praktyczne znaczenie, dotyczą bowiem najważniejszych chorób i szkodników atakujących ziemniaki, buraki cukrowe i rzepak. Wyniki prac mgr B. Karczewskiego były natychmiast wykorzystywane w praktyce.

Latem 1959 roku prowadząc swe prace w terenie uległ ciężkiemu wypadkowi samochodowemu. Choroba przerwała na pewien czas Jego działalność, lecz natychmiast po powrocie do zdrowia podejmuje swe liczne obowiązki i prace badawcze. Obok działalności naukowej wiele czasu poświęca szkoleniu terenowej służby ochrony roślin.

Pierwsze objawy nieuleczalnej choroby (białaczki) pojawiły się

w 1964 roku. Mimo coraz gorszego stanu zdrowia nie rezygnuje z pracy, chcąc jakby wysiłkiem twórczym zwalczyć słabość fizyczną. Niestety, mimo wszelkich starań stan zdrowia pogarszał się stopniowo prowadząc do katastrofy.

Śmierć mgr Benedykta Karczewskiego zabrała z naszego grona niezapomnianego Kolegę, zdolnego, inteligentnego i niezwykle sumiennego pracownika, oddanego Męża i Ojca.

Choć odszedł od nas młodo, w pełni sił twórczych, to jednak pozostawił po sobie najlepszą pamięć, a dorobek naukowy utrwalił Jego nazwisko w pamięci tych wszystkich, którzy interesują się ochroną roślin i tych, którzy w przyszłości wiedzę tę będą rozwijali.

Cześć Jego Pamięci
Prof. dr W. Węgorek
Dyrektor Instytutu
Ochrony Roślin

WYKAZ PUBLIKACJI BENEDYKTA KARCZEWSKIEGO

1. Walka ze słodyszkiem rzepakowym. Nowe Rolnictwo, 1953, nr 4, 86—87.
2. Zwalczanie stonki ziemniaczanej przy pomocy samolotów w 1954 r., 1957, t. 74, A-2, s. 437—448.
3. Technika stosowania aparatu „Swingfog" w walce ze szkodnikami. Biuletyn Kwarantanny i Ochrony Roślin, II, nr 2—3, s. 94—99.
4. Samolotowe opryskiwanie drobnopyliste w walce ze stonką ziemniaczaną. Biuletyn Kwarantanny i Ochrony Roślin, 1959, III, nr 1—2 (9—10), s. 95—99.
5. Nowe kierunki postępu techniki ochrony roślin. Biuletyn IOR, 1960, X, s. 129—153.
6. Badania wstępne nad zastosowaniem aerozoli w zwalczaniu komarów (*Culicinae*). Biuletyn IOR, 1962, XVII, s. 95—111 (współautor z W. Węgorkiem).
7. Badania nad zastosowaniem samolotów w ochronie roślin. Biuletyn IOR, 1962, XVI, s. 317—325.
8. Ocena biologiczna preparatu Terpentol na stonce ziemniaczanej (*Leptinotarsa decemlineata* Say). Biuletyn IOR, 1962, XVII, s. 175—186 (współautor z W. Witkowskim i D. Witkowską).
9. Ocena biologiczna kilku preparatów typu Terpentol, wzbogaconych Lindanem. Biuletyn IOR, 1963, XIX, s. 119—129 (współautor z W. Witkowskim i D. Witkowską).
10. O nowych kierunkach postępu techniki ochrony roślin. Biuletyn Informacyjny IOR, 1963, I, s. 17.
11. Uwagi o zamgławianiu Pulsopylem. Agrochemia, 1963, nr 1, s. 18—19.
12. Kiedy stosować opylanie roślin. Agrochemia 1964, nr 1, s. 12—14.
13. Samoloty w ochronie roślin. Nowe Rolnictwo, 1963, nr 11, s. 32.
14. Zalety opryskiwania, Agrochemia, 1964, nr 2, s. 2223.
15. Opryskiwanie drobnokropliste i aerozolowane, Agrochemia, 1964, nr 4, s. 22—23.

16. Nowe aparaty ochrony roślin produkcji krajowej. Biuletyn Informacyjny IOR, 1964, nr 1 (3), s. 15—20.
17. Terpentol E-60, nowy preparat do ochrony roślin. Biuletyn Informacyjny IOR, 1964, nr 1 (3) (współautor z W. Witkowskim i D. Witkowską).
18. Badanie skuteczności działania preparatów „Terpentol-aerozole" przeciwko stonce ziemniaczanej (*Leptinotarsa decemlineata* Say). Biuletyn IOR, 1964, XXVII, s. 95—106 (współautor z W. Witkowskim).
19. Badania nad chemicznym zwalczaniem krytoryjka olchowca (*Cryptorrhynchus lapati* L.). Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 1965, XVII, 3, s. 585—608 (współautor z W. Kadłubowskim i W. Witkowskim).
20. Próba oceny skuteczności zwalczania zarazy ziemniaczanej (*Phytophthora infestans* de By). Biuletyn IOR, 1965, XXVII (współautor z J. Świszczewską).
21. Technika aerozolowania i jego skuteczność przeciwko komarom. Biuletyn Informacyjny IOR, 1965, 1 (7), s. 12—15.
22. Jak przechowywać środki ochrony roślin, Agrochemia, 1965, nr 1, s. 13—14.
23. Zagadnienie aparatury w technice ochrony roślin. Ochrona Roślin, 1965, nr 3.
24. Badania nad komarami kłującymi (*Diptera, Culicinae*), Parku Pałacowego w Jabłonnie pod Warszawą.
    Fragmenta faunistica, 1965 (współautor z J. Krzemińskim).
25. Samolot PZL — 101 w ochronie roślin. Ochrona Roślin., 1966, nr 4.

Poza tym

a) w prasie codziennej szereg artykułów popularnych na temat ochrony roślin,
b) w radio — cykl pogadanek fachowych,
c) opracowania i opinie dotyczące zagadnień ochrony roślin dla potrzeb Ministerstwa Rolnictwa i instytutów naukowych,
d) prace POM w zakresie ochrony roślin 1958,
e) wypowiedź w dyskusji nad warunkami pracy związanymi z chemizacją rolnictwa, 1965 (Konferencja NOT) 5 stron maszynopisu.
f) opinia projektu „MSM" — 1964 — oprac. końcowe 1 str.

ВОСПОМИНАНИЯ О МГР БЕНЕДИКТЕ КАРЧЕВСКОМ

3 октября 1966 года скончался мгр Бенедикт Карчевски многолетний сотрудник Института Защиты Растений, заведующий лабораторией техники защиты растений.

Бенедикт Карчевски родился 21 июля 1926 года в г. Львове, в „Белой усадьбе" своего деда Бенедикта Дыбовского. Начальное училище оканьчивает в 1939 г. и поступает в среднюю школу — VIII Гимназию во Львове. Во время войны учится в Варшаве на тайных курсах. Поступает в ряды АК в баталион „Чата 49". Принимает участие в Варшавском восстании и под псевдонимом „Янэк" учавствует в боях на Чернякове и Старувке. После упадка восстания вывезен в Германию. В конце войны ему удается пробраться в Польшу. После возвращения на родину работает и учится. В 1947 г. в Минске Мазовецком получает аттестат зрелости. В этом самом году поступает на сельско-хозяйственный факультет Вроцлавского Университета. Принимает активное участие в работе агрономического кружка, в котором руководит культурально-просветительной секцией. Со второго курса начинает специализацию по защите растений, под руководством проф. д-р И. Рушковского. В мае 1951 года утверждается ассистентом при

кафедре Зоологии и Энтомологии. В декабре этого года выдерживает дипломный экзамен. После создания Отдела Техники Защиты Растений при Кафедре Энтомологии работает в нем в качестве старшего ассистента под руководством проф. А. Гооса до 1955 г. В этом периоде много времени посвящает студентам специализирующимся в защите растений, занимается организацией докладов, выставок, экскурсий и т.п. Кроме того во время студенческих практик ездит во все концы страны контролируя бытовые условия студентов.

Много времени посвящает популяризационной работе. Пишет большое количество статей в местной прессе. В течении долгого периода проводит цикл бесед по радио о новых методах борьбы в садоводстве. Принимает участие в курсах для районных работников по защите растений. Читает доклады для агрономов.

В 1955 году начинает аспирантуру при Кафедре Энтомологии ВСШ в Познани под руководством проф. д-р В. Венгорка. Тема работы это исследования применения самолетов в защите растений. После оканьчания аспирантуры начинает работу в Институте Защиты Растений на должности заведующего лабораторией техники защиты растений. Ведет работу по актуальным и трудным вопросам в области новых форм применения пестицидов, организации широких мероприятий по защите растений в хозяйствах, оценки производительности разных типов апаратов, рентабельности авиометода в борьбе с вредителями и болезнями с-х культур. Находится в тесном контакте с заводами апаратов защиты растений и является экспертом при оценке новых типов опрыскивателей и опыливателей, для защиты садов и полевых культур. Является одним из выдающихся специалистов по применению аэрозолей в закрытых помещениях и на плантациях.

Приводимые им полевые исследования в области наиболее важных болезней и вредителей картофеля, сахарной свеклы и рапса имеют большое практическое значение. Результаты его работ внедраются сразу в практику с-х. имея большое практическое значение.

Летом 1959 г. во время полевых опытов был тяжело ранен в автомобильной катастрофе. Болезнь прервала его деятельность, но сразу после востановления сил возвращается к своим многим обязанностям и научным исследованиям.

Первые симптомы неизлечимой болезни крови появляются в 1964 г. Помимо быстрого ухудшения здоровья работает с большим рвением. Наступает катастрофа. Смерть вырывает из наших рядов незабвенного товарища, выдающегося и способного, необычайно добросовестного работника, одданого мужа и отца.

Ушел от нас молодой, в разцвете творческих сил, оставляя навсегда в наших сердцах самую хорошую память и память тех кто на его трудах будет дальше развивать защиту растений в нашей стране.

IN MEMORY OF BENEDYKT KARCZEWSKI

October the 3rd, 1966 died Benedykt Karczewski, M. Sc., the long-term worker of the Plant Protection Institute, Head of the Laboratory of Plant Protection Technique.

The late Benedykt Karczewski was born July 21, 1926 in Lwów at the „Biały Dworek" of Benedykt Dybowski who was his grandfather. The late B. Karczewski finished the primary school in the year 1939. His attendence in the VIII High

School of Natural Sciences in Lwów was interrupted by the Second World War. He continued his high school studies attending the secret courses in Warsaw. As a young boy he took part in the fight against the German occupation as a member of the Armia Krajowa in the battalion „Czata 49". During the Warsaw insurrection he fought under the pseudonym „Janek" in the regions of Czerniaków and Starówka. After the uprising was over he was deported into the Germany.

At the end of the war he fled with the group of Poles from Germany to Poland. After the war, he worked and learned, and graduated the High School in 1947 at Grodzisk Mazowiecki. The same year he entered the Agricultural Faculty of the University and Polytechnic in Wrocław. During the studies he is actively working in the Scientific Association of Agriculturists heading the Cultural-Extension Section.

Already during the 2nd year of studies he specializes in the plant protection under the direction of Prof. Dr J. Ruszkowski. In May of 1951 he became the assistant at he Entomology and Zoology Department. He granduated in December of the same year. After the Division of Plant Protection Technic was founded, he was nominated as a higher assistant at the Entomology Department and was working at this post up to 1955 under the direction of Doc.. Dr A. Goos.

A lot of his time he spent with the students who specialized in plant protection taking care of their works in the Scientific Association of Plant Protection, organizing many lectures, exhibitions, excursions etc. He takes care of the students in all parts of Poland during theirs seven-month practical work.

He popularized the plant protection writting many articles to the daily news-papers. For a longer time he was working at the radio as an extension man holding talks on plant protections to the home-garden owners. He is one of the lecturers in courses for the men of Plant Protection Extension Service. As a member of the Towarzystwo Wiedzy Powszechnej he holds many lectures for the farmers.

In the year 1955, under the direction of Prof. Dr W. Węgorek he starts Post-graduate studies at the Entomology Department of the College of Agriculture. His topic of research were the investigations upon the perspectives of airplanes introduction into the plant protection. After completion of his work he starts to work at the Institute of Plant Protection, where he became the Head of the Laboratory for Plant Protection Technique. He starts many projects full of present interest in the area of new methods of pesticides application, organization of broad field control measures, evolution of efficiency of many types of plant protection equipment, establishing the rules application and evaluation of the cost of airplanes application in the plant protection. He was personally contacking the plants producing the equipment and was an expert in the area of applicability of sprayers and dusters for protection of fields and fruit plantations.

In the short time he became the leading specialist in the field of aerosols application in the closed rooms as well as in the open space. His field works were of practical importance, because they were related to the control of most important pests and diseases of potatoes, sugar beet and rape seed. The results of B. Karczewski, M.Sc., were at once introduced into the practice.

In the summer of 1959, while conducting his field work, he had a serious car accident. This, for a time, knocked him out of work. After the recovery, he again was at work. Beside of his scientific work a lot of his time he spent lecturing the extension service of plant protection.

The first signs of the deadly leukemia appeared in the year 1964. Although his health deteriorated with the time, he did not give up the work willing with his research efforts to act against the physical weakness. However, there was no way to save his life.

The death of B. Karczewski took out a never-to be forgotten friend, gifted, inteligent and very conscientious worker, husband and father.

He went away of us very early, in full research ability, leaving behind the best memory. His scientific achievements fixed his name in the memory of those who will work in this area.

We honour His Memory!